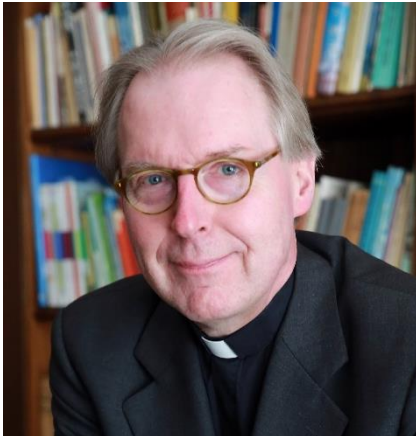

WIJ ZIJN ALLEN KINDEREN VAN ABRAHAM

Begin vorige maand was ik in Amersfoort voor een ontmoeting van joden, protestanten en katholieken. Het is belangrijk om elkaar regelmatig te ontmoeten, zeker voor christenen. Wij beseffen immers dat wij de God van de Bijbel aanbidden. Over die God spreken joden en christenen verschillend maar wij zijn als christenen met het jodendom verbonden door de Bijbelse God. Het is dan ook pijnlijk om te horen dat Joodse burgers in ons land zich niet zelden terugtrekken. Het voortdurende geweld in het Heilig Land heeft het antisemitisme de wind flink in de zeilen gegeven. Joodse Nederlanders worden niet zelden verantwoordelijk gehouden voor het beleid van de huidige Israëlische regering in de Gazastrook en de Westbank. Angst voor verbaal en fysiek geweld doet veel Joodse mensen, minstens in figuurlijke zin, onderduiken. Vorige maand werd in ons bisdom ook de Dag voor het Jodendom gehouden. Opnieuw hoorde ik van onze

joodse gasten die zich onveilig voelen en onzeker zijn over hun toekomst in Nederland. Sommigen denken zelfs aan het verlaten van ons land. In een gesprek met opperrabbin Jacobs werd dat eind januari nog eens bevestigd. Ik vond dat extra pijnlijk nu wij eind vorige maand ook de bevrijding van Auschwitz, dit jaar 80 jaar geleden, hebben herdacht. Indrukwekkend was de kerstboodschap van onze koning waarin hij stelde dat onze joodse medeburgers bij ons horen. Hij riep joodse burgers op zich niet te laten intimideren maar hier te blijven.

Afkeer van migranten

Niet alleen joodse Nederlanders hebben het moeilijk. Evenzeer geldt dat ook voor veel burgers van buitenlandse komaf. Zeker als ze ook nog een islamitische achtergrond hebben. Recent had ik een indringend gesprek met Abdel Chrifi uit Utrecht. Als Nederlander van Marokkaanse afkomst, deed hij in het dagblad Trouw een oproep tot ontmoeting en samenwerking van mensen met een verschillende religieuze en levensbeschouwelijke achtergrond. Zijn vader is naar Nederland gekomen en deed werk dat niemand anders wilde doen, zwaar en niet zelden zonder gevaar. Met vele andere migranten heeft hij zo een bijdrage geleverd aan de opbouw van ons land. Maar helaas worden burgers met een allochtone achtergrond regelmatig als tweedetrangs burgers weggezet. In de sociale media klinken steeds

vaker onheilspellende stemmen. Dat zijn niet zelden onzekere mensen die hun zorgen omzetten in haat en het zoeken van een zondebok. Nederlanders met een oorsprong in een islamitisch land verantwoordelijk houden voor het geweld van extremisten. Iedereen die nadenkt, zal beseffen dat een dergelijke visie onrechtvaardig is. Je kunt toch ook niet alle katholieken verantwoordelijk maken voor het kindermisbruik door een aantal religieuzen en priesters.

Verbinding

In ons land, met steeds meer voorbeelden van Jodenhaat en angst voor vreemdelingen en islamofobie, is het belangrijk om te blijven zoeken naar verbinding. Joden en mensen met een andere komaf moeten ook een slachtofferrol vermijden. Juist nu moeten zij positief en met opgeheven hoofd hun stem verheffen. Als katholieken past ons solidariteit. Laten wij alle onvruchtbare polarisatie en uitsluiting duidelijk afwijzen. Iets minder verruwing en iets meer hoffelijkheid en beschaving zal ons in ons goede vaderland allemaal goed doen. Leven in vrede en veiligheid voor iedereen zou onze inzet moeten zijn. Joden, christenen en moslims zijn, zo zeggen onze heilige boeken, allen kinderen van Abraham. Natuurlijk zijn er tal van theologische verschillen. Als wij eerst bouwen aan onderlinge samenwerking en het versterken van wederzijds vertrouwen, kunnen wij ook daarover met elkaar in

dialogo. De overtuiging dat alle mensen schepselen van God zijn, vinden wij terug in onze religieuze bronnen. Laten wij daarom in deze onzekere tijd elkaars waardigheid beschermen en elkaar blijven ontmoeten en beter leren kennen.

Mgr. dr. Gerard de Korte

Agenda

(n.b. ma-vr 8.30 uur Eucharistie in de kathedraal tenzij anders vermeld)

Maart

- 02 Eucharistie parochiekerk
- 03 Ontvangst Prins Carnaval
12.30 Permanente Raad, Baarn
13.30 Mediacommissie, Baarn
- 05 08.30 Aswoensdag kathedraal
10.00 Ontmoeting nieuwe Spiritijnen
14.00 Stafvergadering
- 06 Bezinningsdag, Sint-Janscentrum
- 07 Bezinningsdag, Sint-Janscentrum
- 09 10.00 Viering met catechumenen in de kathedraal
- 10 20.15 Diakenberaad
- 11 10.30 Bisschoppenconferentie
- 12 10.00 Officium Caritatis
15.30 Visitatie dekenaat Schijndel
- 13 10.00 Stafvergadering
- 15 Stille Omgang Amsterdam
- 16 Eucharistie parochiekerk
- 17 19.30 Bezoek parochie Nuenen
- 18 15.30 Visitatie dekenaat Den Bosch
- 19 10.00 Lezing over boete en verzoening
15.30 Visitatie dekenaat Oss
- 20 10.00 Stafvergadering
14.00 Vergadering Kapittel
- 21 15.00 Boekpresentatie Zijaart

- 23 Eucharistie parochiekerk
- 25 10.00 Bijeenkomst Sint Janscentrum
- 26 13.00 Ontmoeting leiding PKN, Baarn
19.30 Lezing CDJA, Den Bosch
- 27 10.00 Stafvergadering
middag Bijeenkomst Sint-Janscentrum
- 28 Uitje dekens
- 30 Eucharistie parochiekerk
- 31 11.00 Permanente Raad, Baarn

In Memoriam

Op 4 februari 2025 is te Eindhoven overleden de zeereerwaarde heer **Jacobus Sanders**, emeritus-pastoor van de parochies H. Jozef, H. Maria Magdalena, H.H. Petrus en Paulus te Geldrop en emeritus deken van het dekenaat Geldrop.

De zeereerwaarde heer Sanders is geboren in Helmond op 15 januari 1926 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 19 mei 1951.

Zijn eerste benoeming in het bisdom van 's-Hertogenbosch was als kapelaan van de parochie Sint Jan te Gemert van 1951 tot 1955. Van 1955 tot 1956 was hij kapelaan van de parochie O.L. Vrouw van Lourdes te Nijmegen en van 1956 tot 1970 kapelaan van de parochie Villapark in Eindhoven, tijdens welke periode hij achtereenvolgens tevens godsdienstleraar was aan de R.K. HBS te Woensel, Het St. Joriscollege te Eindhoven en de MMS Regina Coeli te Vught.

Per 1 augustus 1970 werd hij benoemd tot pastor in Geldrop, parochies H.H. Petrus en Paulus in de wijk Coevering en H. Jozef, welke benoeming in 1981 werd uitgebreid voor de parochie H. Maria Magdalena. Per 1 augustus 1981 werd hij tevens benoemd tot deken van het dekenaat Geldrop.

Per 15 januari 1990 is aan pastor Sanders vanwege emeritaat eervol ontslag verleend als pastor te Geldrop en per 1 augustus 1993 als deken van het dekenaat Geldrop.

Op 11 februari 2025 is te Boxmeer overleden de zeereerwaarde pater

Bernardus Johannes

Joseph Wolbers o.carm., pastoor van de Onze Lieve Vrouweparochie te Boxmeer.

Pater Wolbers werd geboren in Zenderen op 28 augustus 1945 en tot priester van de Orde der Karmelieten gewijd op 19 augustus 1972.

In het bisdom van 's-Hertogenbosch was hij werkzaam als pastor van de parochie Wederkomst van Christus (Ruwaard) te Oss van 1975 tot 1985, als pastor van het Mariaziekenhuis te Tilburg van 1985 tot 1988 en als pastor van het Canisius Wilhelmina Ziekenhuis te Nijmegen van 1997 tot 2001.

Per 1 september 2016 is hij benoemd tot pastoor van de Onze Lieve Vrouweparochie te Boxmeer.

Mogen zij rusten in vrede!

JBDB

Ontdek een inspirerend project dat jonge katholieken in het bisdom van 's-Hertogenbosch samenbrengt. Ga als jongere met andere enthousiastelingen op zoek naar wat christelijke duurzaamheid voor jou en je geloof betekent. Op basis van de deugden en kernwaarden samen leren, groeien en geloof delen. De **deugd hoop** staat centraal op **zaterdag 15 maart 2025**, want er zijn lokaal al zoveel hoopvolle initiatieven op het gebied van sociale ecologie én duurzaamheid. We gaan een aantal lokale

initiatieven bekijken, komen in contact met lokale mensen en ontdekken waarom **hoop** centraal staat in hun zorg voor de naasten en de wereld.

Programma

10.00 uur Verzamelen op Tilburg Centraal, want echt duurzaam reizen doe je met het openbaar vervoer.

10.30 uur Ontmoeting met de imker en zijn bijen, de moestuin én de handen uit de mouwen!

13.00 uur Duurzame lunch tijdens een wandeling.

14.30 uur Ontmoeting met Abdi Koningshoeve, zij besteden veel aandacht aan duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid. Dit komt voort uit het Bijbelse principe van 'goed rentmeesterschap' en uit zich in een sobere levensstijl waardoor er ruimte wordt geschapen voor anderen. Voor wie wil, sluiten we de dag af in stijl met het eigen zuivere trappistenbier: 'Zuinig zijn op wat God ons heeft gegeven, komt ook hierin tot uiting: verspilling wordt tegengegaan en er wordt gebruik gemaakt van water uit eigen bron én natuurlijke ingrediënten'.

Wanneer & Waar?

Zaterdag 15 maart 2025 in én om Tilburg

Tijd?

Verzamelen om 10.00 uur

Meer informatie of vragen?

Via www.bisdomdenbosch.nl, of neem contact met ons op via jongeren@bisdomdenbosch.nl of 073 523 20 61 (ook Whatsapp).

Benoeming/ontslag

De eerwaarde heer **H.W. Dings** te Helmond: per 1 april 2025 eervol ontslag als diaken van de parochie Heilige Lambertus te Helmond wegens emeritaat.

Vastenactie

Op **Aswoensdag, 5 maart**, start de vastenperiode en daarmee ook de jaarlijkse Vastenactie-campagne. Dit jaar staat die in het teken van schoner koken in Oeganda. Een groep vrouwen heeft daar ontdekt hoe ze van gft-afval briketten kunnen maken om hun kookvuren mee te branden. Daarmee sparen ze het kostbare oerwoud, beperken ze de uitstoot van schadelijke stoffen, verminderen ze het zwerfafval op straat én besparen ze dagelijks veel geld.

Met de verkoop van de briketten kunnen ze bovendien extra inkomsten verdienen. Een ogenschijnlijk eenvoudige oplossing met grote impact dus!

Op dit moment doen tweehonderd vrouwen in de buitenwijken van Kasese, Oeganda, mee aan het brikettenproject. RUGLI, de lokale partner van Vastenactie, wil nog meer vrouwen betrekken. Daarvoor is het belangrijk dat de huidige productiecapaciteit wordt uitgebreid, onder andere met extra persen, maar ook met klein materiaal als grote mengbakken, persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen, laarzen en mondklappers tegen het stof) en jerrycans.

U leest meer over dit project op vastenactie.nl. U kunt de vrouwen in Kasese steunen door bij te dragen aan de **Vastenactie-collecte** in de kerk of door rechtstreeks aan Vastenactie over te maken op vastenactie.nl.

Save the date!

Maak een Alpha Experience mee bij **de VrijMiBo** op **23 mei 2025**. Centraal staat de Alpha Youth.

Info: www.bisdomdenbosch.nl

Dialogo

Binnenkort begint de veertigdag, waarin christenen zichzelf beperken in wat ze eten, als (spirituele) voorbereiding op de Goede Week en Pasen, het zogenaamde 'vasten'. Bijna elke religie kent wel beperkingen in wat men eet, hetzij voor bepaalde periodes van het jaar (zoals het christendom), hetzij hele categorieën voedsel die niet gegeten worden. Er zijn religies waarbij het hele jaar door een bepaalde categorie voedsel wordt gemeden (zoals varkensvlees voor moslims) gecombineerd met een bepaalde periode waarin helemaal wordt afgezien van voedsel (gedurende de dag in de maand Ramadan).

Ook het jodendom kent regels en voorschriften voor wat men eet: de zogenaamde **kasjroet** of 'spijswetten'. De basis van **kasjroet** is te vinden in de **Tora** en de commentaren hierop. Die regels bepalen wat joden mogen eten, hoe het bereid moet worden en welk deel ze mogen eten. Een lijst van reine en onreine dieren die afkomstig is uit de **Tora** bepaalt wat gegeten mag worden. Joden eten geen onreine dieren en ook geen dierlijke ingrediënten die van onreine dieren afkomstig zijn.

Dat iets een rein dier is wil nog niet zeggen dat het **koosjer** ('toegestaan') voedsel is. Het dier moet namelijk ritueel geslacht worden door een speciaal opgeleide **sjocheet**. Een dier dat een natuurlijke dood is gestorven kan niet gegeten worden. Bovendien zorgt de **sjocheet** ervoor dat er in het vlees geen bloed meer aanwezig is. Een enkele druppel bloed zorgt er namelijk voor dat het voedsel niet meer **koosjer** is.

Verder mogen melk- en vleesproducten niet met elkaar in aanraking komen en worden in de keuken dus strikt gescheiden gehouden. Sommige voedingswaren zijn **parve** of 'neutraal' en kunnen dus zowel met vlees- als met melkproducten gecombineerd worden.

Sommige orthodoxe joden eten alleen voedsel waarvan een tiende deel is weggenomen. Ze beschouwen dit tiende deel als een geschenk aan God, een herinnering aan de offercultus in de Tempel.

Jom Kippoer, de 'Grote Verzoendag', geldt als een vastendag: gedurende 25 uur eet men dan helemaal niet terwijl men in de synagoge verblijft.

Heilig Jaar

Pelgrims van Hoop

Het Heilig Jaar is ons gegeven om gebroken relaties te herstellen. Gebroken relaties tussen mensen onderling, maar ook de relatie tussen ons mensen en

God. Vanuit de Joodse oorsprong (Leviti 25) is de viering van het Jubeljaar een moment van verzoening en kwijtschelding.

Sacrament van boete en verzoening

In de Katholieke Kerk is het sacrament van boete en verzoening een essentieel onderdeel van het proces van vergeving en verzoening. Dit sacrament heeft een diepgaande betekenis in het licht van een Heilig Jaar omdat het mensen uitnodigt tot een diepere zelfreflectie en het herstellen van de relatie met God. Wanneer wij tekort schieten naar onze naaste en naar onszelf, schieten wij immers ook tekort naar God.

De Jubileumaflaat

Aan de viering van een Heilig Jaar is ook een Jubileumaflaat verbonden. Paus Franciscus schrijft over de aflaat: 'In onze mensheid, zwak en aangetrokken door het kwaad, blijven bepaalde restverschijnselen van de zonde achter. Deze worden weggenomen door de aflaat; de genade van Christus'.

Hoe verkrijg je een aflaat?

De jubileumaflaat wordt verkregen door -naast een bezoek aan een jubileumkerk- in dezelfde periode het sacrament van boete en verzoening (de biecht) en de Heilige Communie te ontvangen en te bidden voor paus Franciscus en zijn intenties.

Jubileumkerken in het bisdom

Sint Janskathedraal, Den Bosch
Sint Petrusbasiliek, Boxmeer
Sint Petrusbasiliek, Bortel
Sint Joriskerk, Eindhoven
Sint Dionysiuskerk, Tilburg
Maria Geboortekerk, Nijmegen
Sint Petrusbasiliek, Oirschot

Meer informatie

www.bisdomdenbosch.nl

Gerardusfonds

Bisschop De Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**

De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (**publiciteitsfonds** NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20
E info@bisdomdenbosch.nl
W www.bisdomdenbosch.nl